

PROGRAM WDROŻENIA FUNKCJI „PIERWSZY RATOWNIK” W STRUKTURACH OSP

oraz

PROGRAMU SZKOLEŃ „Akademia Pierwszego Ratownika”

1. Misja:

Misją wdrożenia funkcji Pierwszy Ratownik (1R) (polski odpowiednik zagranicznych tzw. First Responder) w strukturach OSP jest wykorzystanie potencjału ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych w celu zwiększenia bezpieczeństwa obywateli oraz przeżywalności w pozaszpitalnym Nagłym Zatrzymaniu Krążenia (NZK), szczególnie na terenach wiejskich, gdzie czas dojazdu Zespołów Ratownictwa Medycznego jest wydłużony.

Dodatkowym elementem jest wdrożenie Programów Szkoleń na bazie „Akademii Pierwszego Ratownika” z zakresu Pierwszej Pomocy dla lokalnej społeczności prowadzonych przez Strażaków OSP stanowiących największą bazę przyszłych Instruktorów Pierwszej Pomocy w Polsce w celu edukacji i podnoszenia świadomości w społeczeństwie.

2. Cele Programu:

- Zwiększenie przeżywalności w pozaszpitalnym Nagłym Zatrzymaniu Krążenia i innych wypadkach losowych zagrażających życiu,
- Wypełnienie luki w tzw. łańcuchu przeżycia w przypadku stanu zagrożenia życia oraz uzupełnienie systemu wyszkolenia: Pierwszy Ratownik - Ratownik KPP – Ratownik Medyczny,
- Wykorzystanie potencjału ratowniczego i edukacyjnego Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Wyszkolenie jak największej ilości strażaków OSP z zakresu Instruktorów Pierwszej Pomocy w zakresie podstawowym i zaawansowanym.
- Budowa wizerunku Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP jako największej organizacji ratowniczej i edukacyjnej w zakresie ratowania życia i mienia.

- Budowa największego Programu szkoleń z zakresu Pierwszej Pomocy (PP) oraz największej „siatki” Pierwszych Ratowników (1R).

3. Założenia:

- Wdrożenie sieci strażaków Pierwszych Ratowników udzielających Pierwszej Pomocy (PP) w przypadku stanu zagrożenia życia w społeczności lokalnej.
- Wdrożenie systemu teleinformatycznego (aplikacji), w celu powiadomienia strażaka Pierwszego Ratownika o stanie zagrożenia życia w najbliższej okolicy.
- Stworzenie Programu szkoleniowego dla Instruktorów PP, strażaków OSP oraz społeczności z zakresu Pierwszej Pomocy.
- Stworzenie Mobilnych Centrów Szkoleniowych i infrastruktury szkoleniowej, w celu szkoleń Pierwszej Pomocy dla strażaków OSP oraz lokalnej społeczności.
- Budowa bazy Pierwszych Ratowników oraz Instruktorów PP opartej na aplikacji on-line, zawierającej również materiały szkoleniowe, system raportowania o zdarzeniach oraz narzędziach e-learnigowych.
- Stworzenie ogólnopolskiej aplikacji mobilnej na systemy Android i iOS zawierającej: mapę AED i ich dostępność, schematy postępowania w Pierwszej Pomocy (algorytmy) oraz bazę Pierwszych Ratowników z systemem powiadamiania o zdarzeniach.
- Wyposażenie wszystkich OSP w defibrylatory AED oraz Pierwszych Ratowników w apteczki pierwszej pomocy i inny sprzęt ratowniczy.
- Stworzenie Programu rozwijania i ewaluacji członków programu PR1 oraz systemu motywacyjnego dla strażaków Pierwszych Ratowników (1R).

- Stworzenie narzędzi i materiałów promujących udzielanie Pierwszej Pomocy, bezpieczeństwa i zdrowia wśród społeczeństwa na bazie Programu Szkoleń OPP.

4. Do kogo:

- Obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, jako zapewnienie szybkiego dotarcia i udzielania pierwszej pomocy w przypadku stanu zagrożenia życia.
- Członków Ochotniczych Straży Pożarnych, jako wykorzystanie potencjału ratowniczego w społeczności lokalnej, zapewnienie podniesienia umiejętności w zakresie pierwszej pomocy.
- Zespołów Ratownictwa Medycznego, jako wsparcie i pomoc w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych i uzupełnienie systemu KSRG i PRM – pierwsze ogniwo łańcucha przeżycia ERC.
- Dla lokalnej społeczności w celu zapoznania się z zadaniami strażaków OSP z zakresu pożarnictwa, ratownictwa, pierwszej pomocy, bezpieczeństwa obywateli; wskazanie odpowiednich zachowań oraz wypracowanie właściwych nawyków w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia członków rodziny i przypadkowych osób.

5. System szkolenia – Akademia Pierwszego Ratownika:

Wyszkolenie kadry Instruktorskiej w ramach działalności OSP pozwalającej na prowadzenie profesjonalnych szkoleń dla mieszkańców, młodzieży, członków OSP i MDP oraz całej lokalnej społeczności podczas pikników i imprez okolicznościowych, w których OSP jest organizatorem lub uczestnikiem.

Stworzenie ogólnopolskiego Programu Szkolenia (PP) opartego na wytycznych europejskich ERC składający się z:

- materiałów edukacyjnych opartych na nowoczesnych narzędziach szkoleniowych,
- opracowanie metodologii szkolenia np. podział na moduły merytorycznej wiedzy na kursach Pierwszej Pomocy oraz sposobu demonstracji i przeprowadzania ćwiczeń,
- sprzętu szkoleniowego, podręczników do kursów, materiałów dla kursantów,
- Wdrożenie nowoczesnych metod dydaktycznych z wykorzystaniem zasad efektywnej edukacji dorosłych i dzieci.
- opracowanie systemu ewaluacji szkoleń, szkoleń przypominających, rozwoju przeszkolonych w ramach Akademii 1R na kolejnych warsztatach i symulacjach ratowniczych,
- dostępu do aktualnych materiałów szkoleniowych - baza on-line, elearning.

Budowa kadry instruktorskiej: składających się z Instruktorów PP/1R oraz Instruktorów Trenerów (szkolących na Kursach Instruktorskich) skupiać się będzie przede wszystkim na najważniejszych aspektach przydatnych w pracy edukacyjnej dającej wiedzę, merytorykę, metodykę prowadzenia szkoleń:

- Wiedzy o skutecznym nauczaniu dorosłych i dzieci.
- Prowadzeniu wykładów i prezentacji .
- Nauczaniu umiejętności praktycznych.
- Roli i umiejętności informacji zwrotnych.
- Ćwiczenia i warsztaty z prowadzenia kursów Pierwszej Pomocy OPP.

Naszym celem będzie zbudowanie i wyszkolenie Kadry PP/1R minimum:

- 3-5 Koordynatorów Ogólnopolskich,
- 16-20 Instruktorów Trenerów – Liderów Wojewódzkich (szkolących i nadzorujących kadry Instruktorów Trenerów),
- 160 Instruktorów Trenerów prowadzących Kursy Instruktorskie (1/2 Powiaty),
- 160-200 tys. Instruktorów Pierwszej Pomocy (1-3 na każdą OSP),
- 16 mln przeszkolonych z Pierwszej Pomocy w PL.

6. Sprzęt:

Stworzenie standardów sprzętu szkoleniowego i pomocy edukacyjnych na każdym kursie OPP.

Stworzenie standardów wyposażenia w sprzęt do udzielania Pierwszej Pomocy dla członków PROGRAMU 1R i Pierwszych Ratowników zgodnie z posiadanymi umiejętnościami.

7. Zaadresowanie potrzeb do lokalnych społeczności:

- Codziennie w Polsce umiera 100 do 200 osób z powodu Nagłego Zatrzymania Krążenia. Chcemy to zmienić! W czasach COVID-19 udzielanie pierwszej pomocy jest jeszcze bardziej istotne, a schemat postępowania został uproszczony. Mamy jasne cele: uratować jak najwięcej osób, przełamać bariery strachu w udzielaniu pierwszej pomocy wśród naszych mieszkańców i zaznajomić ich ze sprzętem do ratowania życia jak AED.
- Osoby dorosłej obawiają się udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ze względu na niski poziom wiedzy o tym jak udzielić pomocy i bardzo często brak umiejętności praktycznych z zakresu wykonywania RKO i użycia automatycznego defibrylatora AED. Bez szybkiej i skutecznej reakcji świadków zdarzenia, Zespoły Ratownictwa Medycznego przybywając na miejsce zdarzenia do osoby, która doznała zatrzymania krążenia nie są w stanie uratować poszkodowanego. Aby zwiększyć szansę osoby poszkodowanej na przeżycie, świadkowie zdarzenia – w szczególności mieszkańcy małych miejscowości potrzebują nabyć umiejętności prowadzenia uciśnień klatki piersiowej i mieć dostęp do urządzeń AED – dostępny 24h na dobę 7 dni w tygodniu.

- Celem naszych działań jest osiągnięcie światowego standardu w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego poprzez budowę sieci ogólnodostępnych defibrylatorów AED oraz szkolenia lokalnej społeczności z zakresu Pierwszej Pomocy.
- W ramach programów wokół „PIERWSZEGO RATOWNIKA” można przeprowadzić również lokalne kampanie edukacyjne z zakresu ratownictwa, pierwszej pomocy, bezpieczeństwa obywateli. Naszym celem jest wskazanie odpowiednich zachowań oraz wypracowanie właściwych nawyków w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia członków rodziny lub przypadkowych osób.
- Dodatkowym zakresem wiedzy podczas szkoleń będzie przekazanie mieszkańcom informacji:
 - prawidłowego wzywania służb i PRM,
 - w jakich sytuacjach wzywamy Pogotowie Ratunkowe, w celu nie obciążania systemu,
 - udzielanie pierwszej pomocy w czasach pandemii – zmian w wytycznych ERC,
 - inne zagrożenia i reakcje na nie, które mogą zaistnieć w domu czy miejscu publicznym.

8. Jaką zmianę społeczną chcemy osiągnąć:

- Uświadomienie mieszkańcom prawidłowych postaw w chwili zagrożenia i ratowania życia, przeszkolenie ludzi, którzy mogą przyczynić się do ratowania bliskich, odciążenie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, realizacja innych działań z zakresu bezpieczeństwa mieszkańców.

- Przekazanie mieszkańcom wiedzy z zakresu zagrożeń pożarowych, zdrowotnych, kardiologicznych oraz nauczenie nowych umiejętności zachowania się w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz udzielania niezbędnej pomocy – w tym prawidłowego wezwania służb ratowniczych, przeprowadzenia resuscytacji krążeniowo oddechowej zgodnie z najnowszymi wytycznymi ERC z wykorzystaniem defibrylatora AED.
- Wypracowanie wśród lokalnej społeczności postawy zaangażowania oraz odpowiedzialności za siebie oraz życie i zdrowie innych ludzi.
- Zaangażowanie strażaków OSP w jeszcze większy wpływ edukacyjny wśród lokalnej społeczności i wykorzystanie ich umiejętności w systemie KSRG i PRM poza działaniami w ramach OSP – Pierwszy Ratownik.

Opracowanie:

Marcin Fleischer

Grzegorz T. Dokurno